EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 28.2.2019
COM(2019) 113 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 450/2003 om lønomkostningsindekset

1. INDLEDNING

Ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 450/2003 af 27. februar 2003 om lønomkostningsindekset[1] opstilles der en fælles ramme for medlemsstaternes udarbejdelse af sammenlignelige lønomkostningsindeks og for indberetning heraf til Kommissionen.

Lønomkostningsindekset måler kvartalsvise ændringer i de samlede lønomkostninger pr. time, som bæres af arbejdsgiverne, og gør det muligt at overvåge udviklingen i det omkostningspres, der afstedkommes af produktionsfaktoren "arbejde". Indekset tilhører familien af euroindikatorer, som giver oplysninger om den økonomiske udvikling i euroområdet. Kommissionen (Eurostat) offentliggør på sit websted hvert kvartal en pressemeddelelse om indekset for lønomkostninger pr. time[2], som indeholder et komplet datasæt, der er opdelt efter økonomisk aktivitet og lønomkostningskomponenter (lønomkostninger og ikkelønrelaterede omkostninger). På webstedet findes også kvartalsvise og årlige vækstrater.

I henhold til artikel 13 i forordning (EF) nr. 450/2003 skal Kommissionen hvert andet år forelægge Europa-Parlamentet og Rådet en rapport. Eftersom de tilbageregnede serier blev analyseret i tidligere rapporter, fokuseres der i denne rapport på kvaliteten af de lønomkostningsindeksdata, som er modtaget efterfølgende. I rapporten undersøges de lønomkostningsindeksdata, der er indberettet til Kommissionen for referencekvartalerne fra tredje kvartal af 2016 (2016Q3) til første kvartal af 2018 (2018Q1).

I juli 2003 vedtog Kommissionen forordning (EF) nr. 1216/2003[3] om de nærmere procedurer, som medlemsstaterne skal følge, når de indberetter deres lønomkostningsindeks til Kommissionen, de kalender- og sæsonkorrektioner, der skal foretages, og indholdet af de nationale kvalitetsrapporter.

I marts 2007 vedtog Kommissionen forordning (EF) nr. 224/2007[4], der ændrede forordning (EF) nr. 1216/2003 og udvidede lønomkostningsindeksets dækningsområde til at omfatte de økonomiske aktiviteter i hovedafdeling L, M, N og O i NACE Rev. 1. Disse hovedafdelinger omfatter hovedsagelig ikkemarkedsmæssige tjenesteydelser, som kan have en anden dynamik end de markedsmæssige tjenesteydelser.

---

1 EUT L 69 af 13.3.2003, s. 1.

2 Den kvartalsvise pressemeddelelse offentliggøres på den dato, der er fastsat i udgivelseskalenderen, og de findes begge på Eurostats websted (på engelsk, fransk og tysk): http://ec.europa.eu/eurostat.

3 Kommissionens forordning (EF) nr. 1216/2003 af 7. juli 2003 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 450/2003 om lønomkostningsindekset (EUT L 169 af 8.7.2003, s. 37).

4 Kommissionens forordning (EF) nr. 224/2007 af 1. marts 2007 om ændring af forordning (EF) nr. 1216/2003 vedrørende de økonomiske aktiviteter, som er omfattet af lønomkostningsindekset (EUT L 64 af 2.3.2007, s. 23).

I august 2007 vedtog Kommissionen forordning (EF) nr. 973/2007[5], der ændrede en række forordninger om bestemte statistiske områder, herunder lønomkostningsindekset, med henblik på gennemførelse af den statistiske nomenklatur for økonomiske aktiviteter i NACE Rev. 2.

I bilag I til forordning (EF) nr. 1216/2003 fastsættes følgende kriterier for vurdering af kvaliteten af lønomkostningsindekset: relevans, nøjagtighed, rettidighed ved indberetning af data, tilgængelighed og klarhed, sammenlignelighed, kohærens og fuldstændighed. De fremskridt, der var gjort med hensyn til tilgængelighed og klarhed, blev anset for tilfredsstillende, ligesom det allerede var tilfældet i den foregående rapport[6]. I dette dokument vil fokus derfor være på relevans, fuldstændighed, rettidighed, nøjagtighed, sammenlignelighed og kohærens.

2. GENERELLE FREMSKRIDT SIDEN SIDSTE RAPPORT

Der er ikke sket lovgivningsmæssige ændringer siden offentliggørelsen af den sidste rapport.

2.1 Forbedrede standarder for dataindsamling

En ny version af SDMX-datastrukturerne (Statistical Data and Metadata eXchange)[7] er blevet testet i fællesskab med medlemsstaterne og implementeret i udarbejdelsesprocessen. Der anvendes internationalt vedtagne kodelister, som er tilgængelige på internettet via et særligt register[8]. Den nye version gør det også muligt at indsamle nye valgfrie variabler som f.eks. kvartalsvise lønomkostninger og det kvartalsvise antal arbejdstimer. De samme SDMX-datastrukturer er blevet implementeret med henblik på overførsel af lønomkostningsindeksdata til Den Europæiske Centralbank (ECB).

Takket være SDMX-standardiseringen er der blevet implementeret et nyt automatisk valideringsværktøj (STRUVAL), som underretter medlemsstaterne om eventuelle IT-problemer, som konstateres i forbindelse med deres overførsler af lønomkostningsindeksdata.

Disse initiativer har medvirket til at forenkle udarbejdelsesprocessen og begrænse risikoen for fejl som følge af fejlagtig kodning.

2.2 Omlægning af IT-programmer

De programmer, der anvendes til at validere, aggregere og formidle lønomkostningsindeksdata, er blevet fuldstændig omlagt, og det er nu muligt at:

- tilpasse interne kodelister til SDMX-standarder
- sikre sammenhæng mellem totalen og komponenterne – kædeindeksene for lønomkostninger og ikkelønrelaterede omkostninger adskilles først og aggregeres

[5] Kommissionens forordning (EF) nr. 973/2007 af 20. august 2007 om ændring af visse EF-forordninger om bestemte statistiske områder til gennemførelse af den statistiske nomenklatur for økonomiske aktiviteter, NACE revision 2 (EUT L 216 af 21.8.2007, s. 10).

[6] COM(2017) 71.

[7] http://sdmx.org/ (kun på engelsk).

[8] https://webgate.ec.europa.eu/sdmxregistry/ (kun på engelsk).

derefter til totaler, hvorefter de til sidst kædes tilbage til referenceåret (indirekte aggregering)

- opdatere listen over europæiske aggregater og
- formidle nye indikatorer.

2.3 Timelønomkostningsniveauer

Kommissionen (Eurostat) har hvert år siden den første meddelelse i april 2016 offentliggjort årlige skøn over lønomkostninger pr. time med en opdeling i NACE Rev. 2. Skønnene, der er baseret på lønomkostningsniveauer og lønomkostningsindeksets udvikling, udarbejdes tre måneder efter udgangen af referenceperioden. Dækningen omfatter hovedafdelingerne i NACE Rev. 2 med undtagelse af hovedafdeling L (fast ejendom). Med de nye SDMX-datastrukturer kan de medlemsstater, som har valgt at fremsende nationale data i stedet for Eurostats skøn, indsamle data om årlige lønomkostningsniveauer i denne standard.

3. DATAKVALITET

3.1 Relevans

Indikatoren "ændringer i lønomkostninger pr. arbejdstime" er vigtig for analysen af den økonomiske udvikling på kort og mellemlang sigt. Kommissionen og ECB vurderer et eventuelt inflationspres, der skyldes udviklingen på arbejdsmarkedet, på grundlag af et sådant indeks, der viser ændringerne i lønomkostningerne på kort sigt. Indekset skal hurtigst muligt, efter at dataene er blevet tilgængelige, beregnes for hver medlemsstat, hele Den Europæiske Union (EU) og euroområdet. Lønomkostningsindekset er også vigtigt for arbejdsmarkedsparter, der er involveret i lønforhandlinger, og Kommissionen anvender indekset til at overvåge lønudviklingen på kort sigt. Indekset er en af de vigtigste europæiske økonomiske indikatorer[9].

Brugere efterspørger fortsat ikke blot oplysninger om kvartalsvise procentvise ændringer i lønomkostningerne som målt i lønomkostningsindekset, men også i stigende grad oplysninger om lønomkostningerne i absolutte tal (euro pr. time). Eurostat offentliggør hvert år i april skøn over lønomkostninger pr. time i euro og i nationale valutaer med en opdeling i NACE Rev. 2. Derudover er Eurostat begyndt at formidle oplysninger om den årlige vækstrate i lønomkostningerne pr. time og den andel, som ikkelønrelaterede omkostninger udgør af de samlede lønomkostninger[10].

Kommissionen har modtaget positiv feedback om offentliggørelsen af disse skøn og vil fortsat udarbejde skøn over årlige lønomkostninger med en opdeling i NACE Rev. 2.

---

[9] Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om statistikker for euroområdet - "Bedre metodologier for statistikker og indikatorer for euroområdet" (KOM(2002) 661).

[10] Se datasættet *lc_lci_lev* i Eurobase (på engelsk, fransk og tysk), http://ec.europa.eu/eurostat/data/database.

3.2 Fuldstændighed

Tilgængeligheden og kvaliteten af lønomkostningsindekset er generelt fortsat blevet bedre. Eurostat modtog kalenderkorrigerede data og kalender- og sæsonkorrigerede data fra alle medlemsstater. Alle medlemsstater med undtagelse af Danmark og Sverige (som blev indrømmet undtagelser[11]) indberettede også ikkesæsonkorrigerede data.

Hvad angår andre lande i Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS)[12] indsendte Island lønomkostningsindeksdata for to kvartaler (2017Q2 og 2018Q1) i referenceperioden og vægte for lønomkostningerne for 2017, mens Norge fremsendte data for alle de syv pågældende kvartaler.

Schweiz informerede Kommissionen (Eurostat) om, at det havde besluttet ikke at indsamle kvartalsvise lønomkostningsindeksdata.

På trods af den forbedrede dækning af sæsonkorrigerede data blev det efter en grundig analyse af datakvaliteten og brugernes behov besluttet fortsat at anvende kalenderkorrigerede data til hovedtallene. Alle data, inklusive sæsonkorrigerede skøn, findes på den relevante side i Eurostats database, hvorved der sikres klarhed og sammenhæng med andre prisstatistikker (f.eks. det harmoniserede forbrugerprisindeks)[13].

Alle medlemsstater har indsendt kvalitetsrapporter for 2016. Disse er blevet valideret og gjort offentligt tilgængelige på Eurostats websted[14].

3.3 Rettidighed

Medlemsstaterne er blevet bedre til at indberette data til Kommissionen rettidigt siden den sidste rapport, idet data blev indberettet rettidigt af Grækenland, mens der for Kroatiens indberetninger af data blev registreret højst én dags forsinkelse, i hele referenceperioden.

Norge indberettede lønomkostningsindeksdata rettidigt, hvilket også gjaldt Island (for de to pågældende kvartaler).

3.4 Nøjagtighed

Lønomkostningsindekset er produktet af en række variabler (f.eks. lønomkostninger og udførte arbejdstimer), der kan hidrøre fra flere kilder. Det betyder, at revisioner kan forekomme på et hvilket som helst tidspunkt og dermed kan påvirke data for det sidste kvartal, flere kvartaler eller hele år. Hvis korrektioner af data vedrører referenceåret, skal hele serien revideres.

---

[11] I henhold til forordning (EF) nr. 1216/2003 har Danmark, Tyskland, Frankrig og Sverige ikke pligt til at indberette ikkesæsonkorrigerede data.

[12] Forordning (EF) nr. 450/2003 gælder ikke for Liechtenstein.

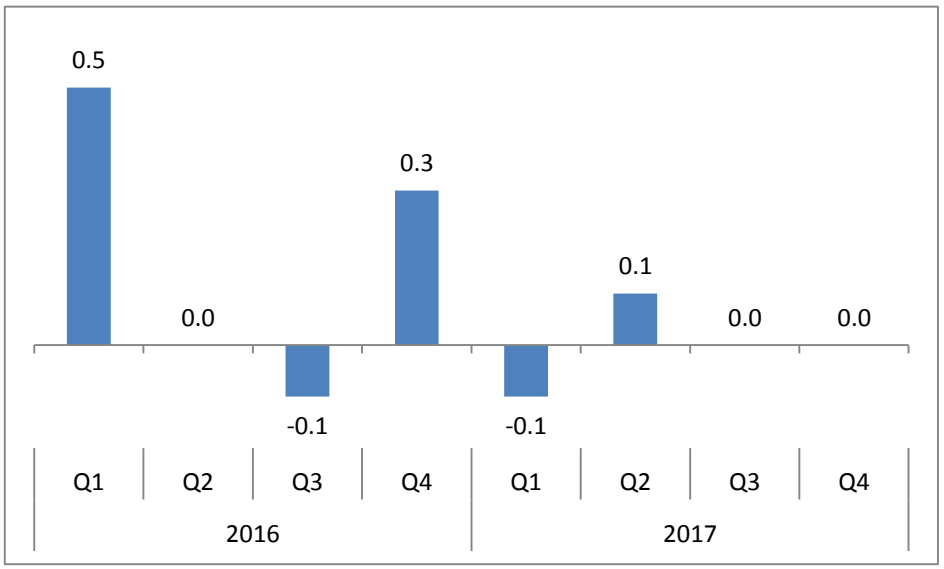
[13] http://ec.europa.eu/eurostat (kun på engelsk).

[14] http://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/EN/lci_esqrs.htm (kun på engelsk).

Revisioner af hovedtallet for Unionen[15] (årlig vækstrate) har oversteget 0,2 procentpoint (pp) ved to lejligheder (opadgående i begge tilfælde) siden første kvartal af 2016 (se figur 1). Det skyldtes større revisioner, som blev registreret i Det Forenede Kongerige under indberetningen i marts 2018. Det Forenede Kongerige begyndte på dette tidspunkt at kalenderkorrigere flere serier, der påvirkede B til S-aggregatet, som derfor blev revideret væsentligt. Kun for to andre lande (Tyskland og Nederlandene) blev der registreret væsentlige revisioner. Disse blev behørigt dokumenteret.

[15] EU-27 til og med 2013Q2, derefter EU-28.

Figur 1: Ændringer af data mellem det første offentliggjorte tal og 2018Q1-meddelelsen for EU-28, hovedafdeling B til S i NACE Rev. 2 (aggregat i procentpoint)

Siden sidste rapport er der ikke konstateret nogen større ændringer i de lønomkostningsindeksdata, der er indberettet af Grækenland, hvilket skyldes samarbejdet mellem ELSTAT og Kommissionen (Eurostat) om at forbedre landets lønomkostningsindeksmetoder.

3.5 Sammenlignelighed

Sammenlignelighed mellem lande sikres af de detaljerede fælles definitioner og metoder, som er fastsat i lovgivningen om lønomkostningsindekset. Medlemsstater opfylder EU-kravene med de datakilder, som er tilgængelige på nationalt niveau. Størstedelen gør brug af undersøgelser eller en kombination af undersøgelser og administrative data, og to medlemsstater gør udelukkende brug af administrative kilder.

Med henblik på at offentliggøre lønomkostningsindeksdata, der er sammenlignelige over tid, er det nyttigt at korrigere for kalender- og sæsonvirkninger. Hovedtallene er korrigeret for kalendervirkninger, og der udlignes for sæsonvirkninger ved at sammenligne de samme kvartaler i to på hinanden følgende år.

I henhold til artikel 1 i forordning (EF) nr. 1216/2003 skal lønomkostningsindekstal indberettes i ikkesæsonkorrigeret, kalenderkorrigeret og kalender- og sæsonkorrigeret form.

Det præciseres ikke i forordning (EF) nr. 450/2003, hvorvidt kalender- og sæsonkorrektioner skal foretages under anvendelse af den direkte eller den indirekte metode. Indirekte korrektion indebærer, at basisserierne korrigeres, hvorefter de anvendes til at beregne aggregater på højere niveau. Direkte korrektion indebærer, at hver enkelt serie, herunder aggregater på højere niveau, korrigeres individuelt.

For så vidt angår lønomkostningsindeks anbefaler Eurostat at anvende den indirekte metode for at undgå uoverensstemmelser mellem de samlede lønomkostninger og komponenter. Sådanne uoverensstemmelser opdages let af brugerne og kan så tvivl om den overordnede kvalitet af lønomkostningsindekset.

Ved hjælp af de nye IT-programmer (se afsnit 2.2) fører Eurostat en politik, der går ud på systematisk at finde frem til uoverensstemmelser på mellem 0,1 pp eller derover (efter afrunding) mellem totaler og komponenter og at aflægge rapport herom til det pågældende land i en valideringsrapport. Det samlede lønomkostningsindeks genberegnes herefter på grundlag af lønkomponenter og ikkelønrelaterede komponenter (indirekte metode).

Indekser beregnes således ved hjælp af en harmoniseret metode for alle medlemsstater for derved at sikre større sammenlignelighed.

3.6 Kohærens med nationalregnskabstal

Et af de områder, der fortsat er i fokus, er kohærensen mellem lønomkostningsindekset og andre lønomkostningsstatistikker, navnlig de kvartalsvise nationalregnskabsdata.

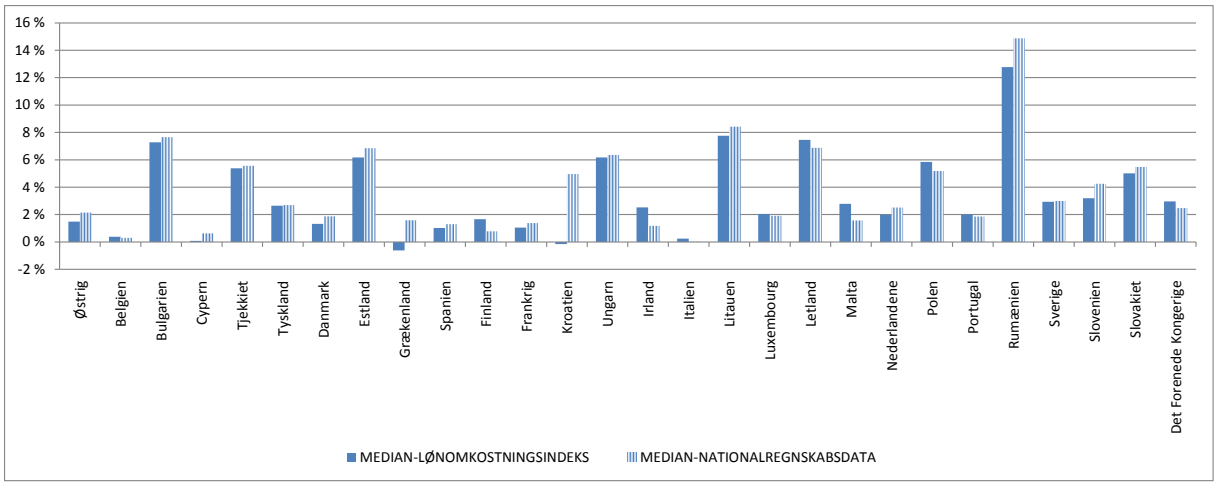
I forbindelse med den årlige kvalitetsrapport anmodes medlemsstaterne om at sammenligne vækstraten i lønomkostningsindekset med vækstraten i timeaflønningen af ansatte i henhold til nationalregnskabet (ESA 2010-definition[16]). Det er ikke realistisk at forvente, at tallene er helt ens. Selv om definitionerne af lønomkostninger er næsten identiske, kan den statistiske behandling og kilderne variere. I begge tilfælde er det meget vanskeligt at indsamle data om udførte arbejdstimer. Trods de metodemæssige forskelle er det informativt at analysere omfanget af afvigelser mellem de to datasæt. Hvis disse ligger over en bestemt tærskel, kan det være tegn på kvalitetsproblemer i forbindelse med et af datasættene.

Eurostat gennemførte en kvalitetsundersøgelse vedrørende aggregater for hovedafdeling B til S i NACE Rev. 2 for hver medlemsstat. I forbindelse med denne sammenligning anvendte vi ikkesæsonkorrigerede lønomkostningsindeksdata, undtagen for Danmark og Sverige, for hvilke kalenderkorrigerede data var tilgængelige. Den årlige medianvækstrate i lønomkostningsindekset blev sammenlignet med vækstraten i timeaflønningen af ansatte over ti kvartaler. Ved variationer på mere end 1 pp blev en yderligere analyse anset for nødvendig. Dette var tilfældet for Kroatien (5,1 pp), Grækenland (2,2 pp), Rumænien (2,1 pp), Irland (1,4 pp), Malta (1,2 pp) og Slovenien (1,1 pp) (se figur 2).

Der vil sammen med disse medlemsstater blive fulgt op på resultaterne af analysen, navnlig hvad angår data om udførte arbejdstimer.

[16] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 549/2013 af 21. maj 2013 om det europæiske national- og regionalregnskabssystem i Den Europæiske Union (EUT L 174 af 26.6.2013, s. 1).

Figur 2: Årlig medianvækstrate i lønomkostningsindekset versus vækstraten i timeaflønningen af ansatte (nationalregnskabsdata) – referenceperiode 2015Q4-2018Q1*

* Med undtagelse af Belgien og Irland: 2015Q4-2017Q4. Nationalregnskabsdata for 2018Q1 forelå ikke på udarbejdelsestidspunktet.

Ud over medianen sammenlignede vi standardafvigelsen for de årlige vækstrater i lønomkostningsindeks- og nationalregnskabsserierne som en indikator for volatilitet. Standardafvigelsen for lønomkostningsindeksserien var kun mere end 2 pp højere end nationalregnskabsserien i et enkelt tilfælde, nemlig Sverige, med afvigelser på henholdsvis 2,8 % og 0,6 %. Sverige vil undersøge årsagerne til denne forskel og informere Eurostat om resultaterne af denne undersøgelse.

4. KONKLUSIONER

Kvaliteten af medlemsstaternes lønomkostningsindeks og EU-aggregaterne er generelt fortsat blevet bedre siden sidste rapport i 2017 – hvilket navnlig gælder rettidigheden af medlemsstaternes indberetninger, som nu er næsten fuldstændig tilfredsstillende.

Medlemsstaternes kvalitetsrapporter er blevet behandlet ved hjælp af den seneste version af European Statistical System Metadata Handler og gjort tilgængelige for alle brugere.

Anvendelsen af SDMX-standarder er blevet udvidet, og de seneste forbedringer af SDMX-formatet er blevet implementeret. Den fuldstændige omlægning af IT-programmerne gjorde det muligt at:

- ✓ forbedre pålideligheden af produktionskæden
- ✓ sikre sammenhæng mellem totaler og komponenter i kraft af udformningen og
- ✓ udarbejde nye indikatorer som f.eks. årlige vækstrater og den ikkelønrelaterede komponents størrelse.

I 2017 begyndte Kommissionen (Eurostat) at offentliggøre årlige skøn over lønomkostninger pr. time efter hovedafdeling i NACE Rev. 2 baseret på lønomkostningsniveauer og lønomkostningsindeksets udvikling. Kommissionen har modtaget positiv feedback fra

brugere, hvoraf nogle brugte dataene til at følge med i lønudviklingen i Europa og dennes indvirkning på økonomisk konvergens.

Kommissionen vil fortsat regelmæssigt overvåge overholdelse og datakvalitet ved hjælp af de indberettede data og andet materiale fra medlemsstaterne, herunder kvalitetsrapporter. Hvis der kun sker få eller ingen forbedringer, vil Kommissionen nøje følge op herpå sammen med de kompetente nationale statistiske myndigheder.